

ІНТЕГРАЦІЯ МОЛОДИ УКРАЇНИ В СИСТЕМИ ОСВІТИ ДЕРЖАВ ЄС В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

*Іваненко В.С., магістерка спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна*

Постановка проблеми. Стани Європейського Союзу (ЄС) не тільки рішуче засудили не спровоковану та не виправдану військову агресію росії проти України, але продемонстрували рішучу підтримку нашої держави. Представлений тимчасовий захист громадянам України, це не тільки надання притулку переміщеним особам в країнах ЄС, це дозвіл користуватися узгодженими правами, які охоплюють місце проживання, доступ до ринку праці та житла, медичну допомогу, доступ до освіти для молоді. В таких умовах особливу увагу приділено питанню організації освіти молоді в країнах Європи, їх інтеграції до систем освіти країн ЄС [1, с. 3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження стратегічних орієнтирів ЄС з успішними практиками країн-членів є актуальним, тому у наукових працях таких вчених, як О. Глушко, А. Джурило, С. Кравченко, О. Максименко, Н. Нікольська, Ю. Палагнюк, Д. Сай, С. Сорока, В. Шибанін та інших розглядаються питання інтеграції української молоді в європейський освітній простір, моделей інтеграції в освітній процес країн-членів ЄС, ключових напрямів діяльності Уряду України та стран ЄС.

Формулювання цілей тез. Огляд стратегічних орієнтирів ЄС, національних політик та успішних практик держав-членів з інтеграції української молоді в європейські системи освіти в умовах повномасштабної війни російської федерації проти України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтеграція в європейське співтовариство надає позитивні реальні зміни в житті людей, в які втілюються у реформи та зобов'язання Уряду в межах Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. Європейська інтеграція стосується перш за все молоді, яка навчається, це краща освіта та умови здобуття інноваційних знань європейського зразка. Кожна молода людини може пришвидшити рух України до ЄС, якщо буде слідувати європейським стандартам та цінностям [2, с. 740].

У документах ЄС визначені ключові принципи інтеграції української молоді до систем освіти держав-членів. Безпосереднім пріоритетом є створення для тих, хто навчається, безпечних місць, доступу до освіти, умови для подолання психологічних травм й мовних бар'єрів для спілкування. Для досягнення цих пріоритетів запропоновано комплексний підхід та необхідні виміри: навчальні потреби (вивчення мови викладання, адаптація до нової системи освіти); соціальні потреби (спілкування з оточуючим соціумом та розвиток в таких

умовах особистої ідентичності) [3, с. 86]; емоційні потреби (відчуття безпеки, подолання травм війни).

Цілеспрямована та комплексна діяльність з інтеграції української молоді в освіту європейської спільноти реалізується через міжнародні освітні програми обміну студентів та викладачів, долучення студентів до відкритих онлайн лекцій та курсів провідних європейських науковців тощо.

У рамках співробітництва з ЄС Україна долучилася до міжнародної освітньої програми Еразмус +. Мета програми - розвиток молодіжної мобільності, сприяння сталому розвитку країн-учасників програми у галузі вищої освіти, робота з молоддю, європейський вимір у спорті та розповсюдження європейських цінностей у цілому. Одним з ключових напрямів цієї програми є підвищення якості освіти у закладах вищої освіти України. Для України це співпраця задля розвитку інновацій та обміну успішними практиками, підтримка реформ у сфері освіти. Українські студенти можуть поїхати на навчання до європейських закладів вищої освіти, пройти стажування чи практику [4, с. 75]. Українські вищі, у рамках цієї програми, мають можливість запровадити в себе курси лекцій про Євросоюз і запросити читати їх своїм студентам викладачів з країн ЄС.

Важливим напрямом діяльності ЄС є організація освіти в умовах надзвичайних ситуацій і зтяжних криз. Але війна російської федерації проти України стала серйозним викликом [5, с. 75]. Проблеми з якими стикнувся ЄС: мовний бар'єр, травматичний стан, навантаження на національні системи освіти держав, які прийняли молодь тощо. Без цілісної моделі інтеграції української молоді в освітній процес подолати висвітлені проблеми було би неможливо.

Така модель була запропонована, вона спрацювала і надала української молоді можливість бути зарахованими в освітні заклади, у яких вони отримали доступу до освіти, як в Україні (онлайн навчання), так і на місцях перебування; збереження набутих мов, індивідуальну психосоціальну, фінансову підтримку; доступу до можливостей неформального навчання тощо.

Освітня діяльність країн, які прийняли українську молодь зосереджувалась на: визначені освітніх та особистісних потреб молоді, їх інтеграція в освіту країни, де вони перебували, цілісному розвитку молоді особистості. Але були і проблеми, одна з них, це мовні компетентності. За допомогою спеціальних інструментів, для вирішення мовних невідповідностей, були розроблені заходи підтримки тих, хто не володіє або погано володіє мовою навчання.

Формати інтеграції української молоді в освіту країн ЄС охоплюють пряму інтеграцію до освітнього процесу місцевих закладів вищої освіти або формування в місцях перебування

молоді українських груп. Модель прямої інтеграції буде успішнішою за умов залучення належним чином підготовлених вчителів, іншого спеціалізованого персоналу, який також орієнтоване на підтримку соціального, емоційного та психологічного здоров'я молоді.

Висновки та перспективи подальших наукових пошуків. Підтримка ЄС інтеграції української молоді в освіту держав-членів є комплексною та варіативною. За допомогою ключових параметрів визначені освітні та особистісні потреби української молоді, за допомогою яких відбувається інтеграція в освіту в рамках оптимальних для країн форматів. Це забезпечує цілісність розвитку молодого покоління в умовах воєнного стану в Україні. В подальшому є доцільним вивчення та аналіз синхронізації навчання української молоді у освітніх закладах держав-членів з продовженням навчання в українських закладах вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Реформи МОН, спрямовані на євроінтеграцію України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/reformi-monnapravleni-na-yevrointegraciyu-ukrayini-sergij-shkarlet>.

2. Іваненко В. С. Цінності та запити сучасної молоді: життєві пріоритети української молоді // Покоління незалежності: ціннісні орієнтири і перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів та магістрантів, м. Костанай, 30 березня 2021р. Костанай : Костанайський регіональний університет імені А. Байтурсінова, 2021. С. 737-741. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9255>.

3. Матвєєва К. С., Курепін В. М., Марченко Д. Д. Напрямки роботи сімейного педагога у структурі територіального центру соціальної допомоги сім'ї та дітям // Перспективи та інновації науки. 2021. № 2(2). С. 84-98. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)-84-97](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2)-84-97).

4. Іваненко В. Вплив євроінтеграційних процесів на роль студентського самоврядування // Молодь, наука, бізнес: матеріали Всеукр. інтер.-конф. здоб.вищ.освіти і мол.учених, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 73-77. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11859>.

5. Піндера М. Екологічна безпека територій у зоні бойових дій // Молодь, наука, бізнес: матеріали Всеукр. інтер.-конф. здоб.вищ.освіти і мол.учених, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 81-83. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11861>.